

Ubožni ribič.

Ne daleč od izliva velikanske reke Dunava, ki dela plodonosno avstrijsko-ogrsko zemljo, živel je ubožen ribič. Razven svoje samotne in nizke koče, svoje dobre soprôge, svojih bogaboječih otrok in svojih mrež, kládiva in čolna nij imel ničesar na tem svetu. Poleg vsega tega je bil vendar zadovoljen in srečen tudi s tem malim, kar je imel, ker si je s težavnim ribjim lovom zmirom toliko zaslužil, da mu nij dobra in pobožna družinica gládú trpela. Nikoli ga nij bilo slišati zdihovati, razven takrat, kadar je molil k dobremu Bogu, nikoli mu nij padla nobena solza na njegova bleda lica, razven takrat, kadar se je svojemu stvarniku v gorečej molitvi zahvaljeval za vse prejete dobrote.

Nekaj časa sèm, godilo se mu je zeló slabo; preteklo je že več tednov, da nij mogel uloviti nobene ribe; a po vsej okolici je bila huda lakota in draginja. Vse žitnice so bile prazne, in tudi drugi živež je v ceni zeló poskočil.

Andrej, tako je bilo imé ubožnemu ribiču, ki je bil primoran prodati jedino kravico, katera je do sih dob redila njegovo družino, šel je večkrat lačen s svojimi otročiči od mize. Ves obupen je večkrat padel na koleni in prosil vsemogočnega očeta v nebesih za pomoč in rešenje iz te velike nesreče. Ljudska pomoč se mu je zdela nemogoča.

Necega dné, opravivši z največjo vdanostjo v Boga svojo jutranjo molitev, vzame mreže in otide na ribji lov. Ali moj Bog! ves dan pridno dela in se potí, pa niti jedne ribice ne vjame, človek bi mislil, da v celem Dunavu niti jedne ribe nij. Že se je začelo mračiti, da vrže še jedenkrat mrežo v vodo, in glej, za nekaj časa začuti nekaj zeló težkega v svojej mreži. Naglo jo potegne na suho, da pogleda, kaj je bilo v njej. Ali kako se prestraši, ko namesto rib izvleče mrtvo, od povodnih živali že vse oglodano človeško truplo. V obupnosti pade na zemljo in gorke solze toči, da ga je njegovo upanje tako goljufalo. Čez nekaj časa dobí zopet pogum, vstane in gre do mrtvega trupla, da je pokoplje, kakor nam naša sveta krščanska vera zapoveduje. A najpred otíde domóv po lopato, ter jo prinese na omenjeni kraj brez vsega ropota, da nij živa duša nič znala zato. Že izkoplje dosti globoko jamo, da se mu najedenkrat nekaj pred očmi zasveti. Hitro vzame svetlečo stvar v roke in glej čuda! v roki ima veliko grudo suhega zlata. Kakor se je poprej ustrašil mrtvega človeškega trupla, tako ga tudi zdaj obide neka nepopisljiva grôza. Kakor kak kamenen stolp je stal nepremakljiv in strmeč, ter je razmišljal prečudne dogodke denšnjega dné. Takó premišljajočega izbudi tuja roka iz teh prečudnih sanj. Nehoté mu izpade gruda zlatá iz rok, a pred soboj ugleda gospoda župnika iz bližnje vasi, katerega so vsi ljubili in spoštovali kakor svojega najboljšega očeta. Na župnikovo vprašanje, kaj tukaj dela, izpové mu ribič vse odkritosrčno, kaj se mu je danes čudnega prigodilo, in kako je ravnokar hotel pokopati najdeno človeško truplo po krščanskem običaji. Pobožni gospod župnik pohvalijo njegovo naméro ter ga ob enem tudi podučé, da ne sme tako na tihoma in skrivno pokopati najdenega trupla in tudi ne spraviti najdenega zlatá, ker je to treba poprej naznati gosposki, da ne pade nanj kako sumničenje umorstva ali kakega drugega hudodelstva.

Andrej je poslušal svèt gospoda župnika, ter se je tako rešil vsacega sumničenja in si ohranil dobro in mirno vest. Izročivši najdeno zlato deželnej gosposki, dobi njemu pripadajočo tretjino, in ko prodá ta kos zlata, bil je imovit človek. Zboljšal je svoje ubožno stanje, kupil si je nekoliko zemljišča in pridno delal s svojo družinico. Zdaj mu nij bilo treba več pomanjkanja terpeti. A tudi zanaprej je bil še vedno dober in bogaboječ. Otroke je pošiljal v šolo, da se kaj koristnega naučé, ter se je večkrat zahvaljeval Bogu za veliko milost in dobroto, katero mu je izkazal v njegovej največjej potrebi.

Na óni kraj, kjer je našel zlató in je hotel mrtvo truplo zakopati, dal je narediti v spomin svoje sreče kamenen križ, katerega je večkrat obiskaval s svojimi otročiči, da se dobremu nebeškemu očetu zahvali.

Io. Simić.

Nesreča v gozdu.

Stepanček, sin necega lovca, bil je komaj 12 let star, pa je užé dobro znal puško nositi. Oče so ga večkrat vzeli s soboj, kadar so šli v gozd divjačino streljat, ter so ga učili, kako je treba s puško ravnati, ako hoče kdaj dober lovec biti. Stepančku se je dopala ta lovska zabava, in večkrat se je po tihem izmuzal iz hiše ter je šel v gozd s puško čez ramo. Oče nijso znali, da Stepanček hodi sam na lov, drugače bi mu bili kaj tacega ostro prepovedali. Necega dné pridejo oče domóv, ter začnó pripovedovati, kako užé dalj časa iščejo v gozdu lisice, ki jim mnogo kvare dela, ali te grde tatice nij mogoče nikakor dobiti v pest. „Nu, zdaj užé vem, kod se klati ta spak od grde živali“ pristavijo oče, „in jutri bi jo gotovo ustrelil, ako bi ne imel opravka v mestu.“ Žal mi je, da moram ravno jutri iz doma, ker bi rad po vsakej ceni, da óno zvito tatice prej ko mogoče kaznujem.“

Stepanček je napeto poslušal očeta, ter si takój mislil: „ha! užé znam, kaj mi je storiti, — oče otidejo v mesto, a jaz lepo v gozd, in če zasledim lisico — ej, to bode veselje — živijo!“

In res, — zjutraj zgodaj otidejo oče v mesto po svojem pravilu, a Stepanček se tiho ukrade iz hiše ter otide v gozd lisice iskat. Dolgo je hodil po gozdu sèm ter tjà in iskal, ne bi li našel lisičjega sledú. Zdajci postoji, ter reče: „evo ga“, to je lisičji sled! Počasi vzame puško z rame, napné petelina ter tiho stopa naprej. Skrije se za neko debelo drevo kraj gozda. Ne stoji dolgo, da zagleda za bližnjim grmom lisičjo dlako. Takój naméri puško — puf! — puška počí, da se je daleč razlegalo po gozdu. Ali v istem času, ko Stepanček hití, da bi pobral svoj plen, sklone se človek izza grmovja ter zavpije: „oh, pomagajte, nekdo me je ustrelil!“ In ubogi človek se zopet zgrudi na zemljo, kakor da bi bil mrtev. Stepančka obide strahovita groza; lasje se mu ščetinijo na glavi, in kakor da bi ga strela nesla, hití iz gozda; — v prsih sliši neki notranji glas, ki mu pravi: „moj Bog, moj Bog! Stepanček, človeka si ustrelil! — Ti si ubijalec!“

Obstreljeni človek se v tem zopet sklone na koleni ter prosi memo idoče ljudi, da bi mu pomagali. Dva človeka ga primeta in odneseta v bližnjo hišo.

Nesrečni človek je bil pastir iz vasí; star človek, ki je užé več let mirno in srečno pasel svojo čedo po ondotnej okolici. Ves ta čas se mu nij še nikoli prigodila kaka nesreča do denšnjega dne, ko je legel za grm, da si malo